

Fiasko mise Olafa Scholze v Jižní Americe. Nepodařilo se mu překonat “proruské nálady” Latinoameričanů

polec24.cz/politika/fiasko-mise-olafa-scholze-v-jizni-americe-nepodarilo-se-mu-prekonat-proruske-nalady-latinoamericanu

scipio

6. 2. 2023

Cestu německého kancléře po Argentině, Chile a Brazílii lze považovat za propadák. Bylo hodně slov, slibů a okázalého přátelství, ale nic víc nic méně. Olaf Scholz se nedokázal zbavit svého tradičního formátu komunikace ve stylu “bla bla bla”, nehledě na to, že tyto tři země údajně patří k privilegovaným partnerům SRN na kontinentu. Jedním z oznámených cílů cesty bylo dosažení shody ohledně spuštění smlouvy o volném obchodu Evropské unie se čtyřkou zemí, patřících do Mercosuru – Argentinou, Brazílií, Paraguáí, Uruguáí.

Dvě desetiletí padla na propracování textu této smlouvy. Nedostatek ohebnosti v přístupu Evropanů k formování vzájemně přijatelné varianty mnohdy dostával vyjednávací proces na pokraj krachu.

V červnu roku 2019 byly všechny překážky, zdálo se, zdolány, ale procedura ratifikace se stále odkládala. Mezi mnoha důvody, které předkládali Němci a vůbec západní Evropané, bylo kácení tropických lesů v Brazílii, “nesprávný” vztah jihoamerických signatářů k ochraně

klimatu a ochraně okolního prostředí ve svých státech.

Jihoameričané měli také požadavky, především ohledně protekcionismu, praktikovaného Evropskou unií, který brání dodávkám zemědělských výrobků z Mercosuru do Evropy. Důvod je jasný: země EU chrání zájmy svých výrobců zemědělských, masných a mléčných produktů před energickými konkurenty z Jižní Ameriky. Odtud, prý, i tvrdá strategie evropských vyjednávačů.

Pochopitelně, Jihoameričany dráždí mentorský tón doporučení, který zneužívají zástupci EU. Zejména ohledně dodržování lidských práv a demokratických procedur ve vnitřní politice zemí Mercosur. Bylo pozorováno, že problematika "lidských práv" se trvale Evropany používala pro přibrzdování jednacího procesu.

Scholze na jeho turné doprovázela početná delegace podnikatelů, byznysmenů, finančníků s jasně naplánovaným programem akcí na intenzifikaci obchodu a dovozu surovin. Je to německý pragmatismus: ano, obchodní smlouva se zpožďuje, ale současné úkoly je třeba řešit. Je třeba spěchat i s nastavováním převedení části výroby do zahraničí. Zvýšené náklady na energii a suroviny, přiosřená situace v řetězcích dodávek, nedostatek odborných kádrů (následek neoliberálních experimentů) jsou pro německý obchod existenčním problémem.

Německo potřebuje bleskurychle řešit strategický úkol nahrazení importu na pozadí lavinové degradace obchodních a hospodářských vztahů s Ruskem. Nejsou pochybnosti, že krizová situace bude přetrvávat v nejbližších letech, s rychlými variantami vystoupení z ní se nepočítá, proto je jihoamerický směr pro SRN jedním z nejdůležitějších.

Podle interview Scholze, které poskytl před odletem do Jižní Ameriky, měl kancléř v úmyslu zapojit Argentinu, Chile a Brazílii do konfrontace NATO s Ruskem, zapojit je do poskytnutí vojenské pomoci Ukrajině, učinit je tedy stranou ozbrojeného konfliktu. Reakce partnerů kancléře byla předvídatelně negativní. Prezident

Argentiny Alberto Fernández prohlásil, že jeho země, stejně jako i další státy Jižní Ameriky, “neřeší otázku odeslání zbraní” Ukrajině. Chilský prezident Gabriel Boric se vyjádřil ve stejném duchu.

Scholz během rozhovoru s Brazilcem Lulou zastával striktně negativní prognózy pro Rusko v tom, co se týká vývoje událostí kolem Ukrajiny. Závěr kancléře: Brazílie má možnost učinit “správnou” volbu a připojit se k budoucím triumfátorům. Špatně zaobalená ultimativnost rady se sotva líbila takovému zkušenému politikovi, jako je Luiz Inácio Lula da Silva.

Brazilský lídr na tiskové konferenci k výsledkům setkání poukázal na nutnost všestranného vyšetření příčin vzniku ozbrojené konfrontace: “Domnívám se, že důvod války mezi Ruskem a Ukrajinou musí být vyjasněn. Je to kvůli NATO? Kvůli územním námitkám? Ve světě je o tom málo informací. Proč ani jedna ze stran neprojevuje dostačující připravenost vyřešit válku cestou rozhovorů?” Pochopitelně, prezident Brazílie je dobře informovaný o příčinách, které pohnuly Rusko k zahájení speciální vojenské operace (SVO), o výrocích politiků a generálů zemí NATO ve věci jejich plánů: Západ má v úmyslu zasadit Moskvě porážku, aby kapitulovala a nevnucovala svůj “autoritářský program” světovému společenství.

Západní zahraniční politika je zaměřena na další rozpoutávání konfliktu na Ukrajině, na zapojení do něj nových účinkujících. Právě z tohoto důvodu se Lula s tak špatně skrývaným rozhořčením postavil k nesvědomitému manévru německého nováčka ve Velké hře.

Nelze nepoznamenat, že militarizační motivy v prohlášení Scholze byly “s porozuměním” uvítány v určitých kruzích zástupců německé diaspory, jejichž předkové se přesunuli do zemí jižní polokoule po první a druhé světové válce. Tito lidé tradičně zastávají pravicové názory. Mezi nimi je hodně vlivných osob, původem z rodin, následnický zaujímajících v regionu dominantní pozice v ekonomickém životě z dob, kdy se Německo nazývalo třetí říší.

Dnes německá rozvědka BND kromě řešení čistě zpravodajských úloh zajišťuje i bezpečnost a efektivitu německého byznysu v Jižní Americe. Podle tradice, sahající ještě k dobám Waltra Nikolaie, stojícího v čele rozvědky za císaře Viléma 2., se v Německu jako operativní krytí nejčastěji používá podnikatelské “zastřešování”.

Rezidentury BND v zemích jižní polokoule jsou v poslední době orientovány na vytvoření příznivých podmínek v místních vládních kruzích pro zabezpečení dodávek kovů, především lithia. Světový boom v elektrické dopravě s použitím lithium-iontových baterií je tendence, jejíž vedení se pokouší uchovat automobilový průmysl Německa.

Strategická hodnota lithia určuje ožehavost konkurenčního boje o jihoamerická naleziště, z nichž 70 procent se nachází na území Bolívie, Chile a Argentiny. Je to “lithiový trojúhelník”, z něhož se export uskutečňuje z chilského přístavu Antofagasta. Je možné, že právě “lithiové téma” bylo tím hlavním v besedách Scholze s prezidentem Chile Gabrielem Boricem.

Téma SVO otevírala německá delegace na všech úrovních, ale překonat “proruské nálady” Latinoameričanů se nepodařilo: organizace levého zaměření na kontinentu iniciativně šíří dostupné informace v této otázce, provádějí vysvětlující práci, zapojují se do ní kontrolovaná tištěná média, radiostanice, internet, sociální sítě.

Názor o tom, že konflikt na Ukrajině byl vypěstován a vyprovokován Spojenými státy, se šíří stále více. Závěr je jasný: podle názoru Scholze “nekritický” vztah jihoamerických prezidentů k ukrajinskému konfliktu je bezprostředním odrazem převládajících nálad ve společnosti. Takže mise Scholze v zemích, dobře známých s modus operandi “impéria” USA, očividně ztroskotala.

Nil Nikandrov

Pro Novou republiku vybrala a přeložila PhDr. Vladimíra Grulichová

sdíletj na